

Antonia Pavlic
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227AMERICAN IN SPIRIT
A IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

STEV. LXVIII — VOL. LXVIII

NO. 15

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, JANUARY 22, 1970

Pri prvem srečanju v
Varšavi nič poročila

Ameriški in kitajski zastopnik sta se s svojimi sodelavci razgovarjala eno uro. O čem, ni bilo nič povedanega.

VARSAVA, Polj. — V torek se je vršil tu po dveh letih prvi uradni razgovor med poslanikom ZDA in odpravnikom poslov LR Kitajske. To je bil 135. sestanek od leta 1955, prvi so bili v Ženevi v Švici, naslednji od leta 1958 v Varšavi. Ti sestanki so bili pred dvema leti prekinjeni, letos pa na prizadevanje ZDA obnovljeni.

Na vseh teh sestankih je bil dosežen le sporazum o izpustitvi ameriških civilistov, ki so bili zaprti v rdeči Kitajski in o vrnitvi nekaterih Kitajcev iz ZDA domov. Od obnovljenih razgovorov sicer ne pričakujejo naglih uspehov, obstaja pa le možnost, da pripeljejo do izboljšanja odnosov med ZDA in Kitajsko. Ta možnost vzbuja strah v Moskvi, kjer so včeraj že Peiping napadli, da se skuša pogoditi z ZDA na škodo svetovnega komunizma. Peiping je podobne stvari v Moskvi v preteklosti že ponovno očitil.

Sestanek pretekli torek med poslanikom ZDA in njegovimi svetovalci, nekateri so prišli na lašč za to priložnost iz Washingtona, se je vršil v poslopju kitajskega poslanstva, med tem ko so se sestanki preje vršili v palači, ki jo je dala na razpolago v ta namen poljska vlada. Kitajska je dan pred sestankom objavila časnike v poslopju poslanstva v Varšavi in jim razkazala prostore, kjer se bodo razgovori vršili. To je vzbudilo misel, da morda razgovori ne bodo tako tajni, kot so napovedovali.

Po sestanku v kitajskem poslanstvu je ameriški poslanik Walter J. Stroessel J. dejal časniki, da je razpravljal s kitajskim odpravnikom poslov Lai Yangom "vrsto vprašanj skupnega zanimanja", pa odklonil vsako podrobnost o razgovorih, češ da je bil tak dogovor obeh strani. Povedal je vendar, da ni bil določen datum za nov sestanek, pa dodal, da bo ta dogovorjen v bližnji bodočnosti.

Izrael išče povečano
pomoč ameriških Judov

NEW YORK, N.Y. — Predsednik vlade Izraela Golda Meir je povabila v Jeruzalem sto vodilnih ameriških judovskih finančnikov in vodnikov, da bi jim mogla neposredno obrazložiti gospodarski položaj Izraela.

Devizne rezerve Izraela so doslej najnižje stopnjo in pomoč ZDA je še daleč, če se bo Nixon za kaj takega sploh odločil. Golda Meir bi rada pripravila ameriške Jude, da bi zbrali letos posebej še 100 milijonov dolarjev za Izrael. Lani so zbrali 159 milijonov.

Vremenski
prerok
pravi:

Delna pooblaščenka in nekaj manj mrzlo. Zjutraj ob 6. je kazal termometer -3 F.

Novi grobovi

Bohemond (Budd) Carr
Po kratki bolezni je umrl na svojem domu na 256 E. 280 St. 65 let stari Bohemond (Budd) Carr, preje znan kot Otonicar, mož Josephine, roj. Marzlikar, brat Donelle Jasko, pok. Ludwig Otonicar-ja, Raymonda Otonicar-ja, Hermana in Wilbur-ja Mehle in Pearl Vukcevic. Pokojnik je bil rojen na Blokah v Sloveniji in je prišel v ZDA star 2 leti s starši. Več let je bil zaposlen na oknu v American Bank na Waterloo Rd. Imel je nad 35 let neodvisno zavarovalno agencijo Budd M. Carr Agency. Bil je veteran druge svetovne vojne in navdušen fotograf. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v soboto ob 8.15, v cerkev Marije Vnebovzete ob 9., nato na Kalvarijo.

Joseph J. Sikorsky
V torek je umrl 50 let stari Joseph J. Sikorsky s Simon Avenue, zastopnik Metropolitan Life Ins., mož Mary, roj. Kukucka, oče Jamesa in Richarda, stari oče, brat Stanleyja, Walterja, Felixa, Ann Monaca in Sophie Master. Pogreb bo iz Grdinovega pogreb, zavoda na St. Clair Ave. v soboto ob 8.15, v cerkev Filipa Nerija ob 9., nato na Kalvarijo.

Ethel Abeek
V Woman's bolnišnici je umrla 72 let stara Ethel Abeek, roj. Mitchell, s 1015 E. 78 St., vdova po Philipu, sestra Leslie in Allena (Ark). Pogreb bo jutri ob enih popoldne iz Grdinovega pogreb, zavoda na E. 62 St. na Highland Park pokopališče.

Rakete
proti helikopterjem?

SAIGON, J. Viet. — Izvidniška letala so ugotovila, da imajo rdeči na Hočiminhovih potih iz Severnega Vietnama v Južnega večje število 6 čevljev dolgih cevi, ki bi lahko služile za izstreljevanje raket. Ugibajo, da bi to bile lahke rakete s tal v zrak — proti helikopterjem. Doslej je bila najuspešnejše rdeče orožje proti helikopterjem težka strojnica 12.75 mm kalibra. Z njo so sestrelili rdeči od leta 1961 1.458 helikopterjev v Južnem Vietnamu.

Laird utegne končati
gradnjo lovcev F-111

Letalo F-111, ki naj bi prihranilo ZDA milijone, ker bi naj služilo kopnemu in pomorskemu letalstvu, je opustila najprej mornarica, sedaj ga utegnejo še Letalske sile.

WASHINGTON, D.C. — Obrambni tajnik Melvin Laird ni nič kaj zadovoljen z jet lovci-bombniki F-111, za katere se je odločil in njih gradnjo odredil obrambni tajnik R. McNamara. Ta je hotel imeti letalo, ki naj bi služilo tako letalstvu kot tudi vojni mornarici. Prvotne načrte so ponovno spreminjali in dopolnjevali ter s tem seveda tudi večali stroške za gradnjo teh letal. Vojna mornarica je končno za njo določeno letalo zavrgla, ker je bilo pretežno in za rabo na letalonosilkah neprimerno.

Lovsko-borbena letala Letalskih sil je po prestanih uspešnih preskusnih letih bilo poslano v Južni Vietnam, kjer naj bi pokazalo svoje bojne prednosti in sposobnosti. Eskadrila teh letal je bila le malo časa v redni službi, ko se je ponesrečilo prvo letalo F-111. Po nekaj dneh je temu sledilo drugo. Letala so ukanili iz redne službe, nato pa tudi iz samega Vietnama. Njihovo preskušanje so nadaljevali doma. Prišlo je do novih nesreč in letala so morala ponovno ostat na tleh za nove preglede.

Prošnja in obvestilo uprave

Naše naročnike v st. clairski okolici lepo prosimo, da bi do nadaljnjega poravnali naročnino direktno, osebno v uradu ali po pošti potom denarne nakaznice. S tem nam boste olajšali delo, dokler ne najdemo druge rešitve.

Tudi v zadevi smrtnih naznanil, zahval in obletnic, prosimo, da se poslužujete telefona ali pošte, če Vam ni mogoče osebno priti v urad.

Prosimo, sporočate osebne in splošne domače novice, da bo list bolj pester in zanimiv. Telefonska številka Ameriške Domovine je: 431-0628.

Se priporočamo za nadaljno naklonjenost in vse lepo pozdravljamo!

AMERIŠKA DOMOVINA

Afrika bo še ostala kontinent političnih tragedij

CLEVELAND, O. — Zadnja politična tragedija v Nigeriji je zaenkrat samo prekoračila guben. Ustavljeno je prelivanje krvi na debelo, vse drugo pa še čaka, kaj se bo zgodilo. Ostala je nedotaknjena nigerijska revščina, zastavljene niso epidemije, hrane ne manjka samo v nekdanji Biafri, promet je v kaosu, javna uprava komaj zasluži to ime, v prosveti se kažejo šele začetki sistematičnega dela, gospodarstvo zastaja. Ali bo plemena Hausa, ki je sedaj prevladalo, sposobno napraviti red v deželi, to bo moralo šele dokazati. Do sedaj še ni pokazalo svojih organizacijskih in upravnih sposobnosti. Obstaja strah, da se bodo za usodo dežele brigala le tista tuja podjetja, ki imajo tam svoje investicije. Skušala jih bodo spraviti čim prej v nekdanje obratovanje. Sedanji režim generala Gowona je sicer razbil plemenske upravne meje in razdelil deželo na 12 držav, ki naj bodo tudi podlaga za gospodarski razvoj. Vprašanje je, ali bodo nigerijska plemena tako delitev sprejela. Nigerijo čakajo torej težki časi tudi brez prelivanja krvi.

Nigerijska tragedija je svet tako zamotila, da je čisto spregledal, da je bila v Afriki samo zadnje leto cela vrsta zarot, uporov in posrečenih revolucij. Padle so prejšnje vlade v Sudanu, Libiji, Somaliji in Dahomeju. Vsi novi režimi so v rokah diktatorjev, praviloma vojaških. Samo republika Gana je bila tako srečna, da je dobila demokratsko civilno vladno. Ali se bo mogla držati, je pa veliko vprašanje. Nihče ne prerokuje dolgega življenja vsem novim revolucionarnim režimom. Nekateri med njimi so že na robu krize, kot na primer v Libiji, Sudanu, Somaliji; v Čadski republiki se tudi nekaj plete. Tam je vlada dejansko odvisna od francoskih upornikov. Nekaj podobnega se godi tudi v bivši francoski koloniji Kongo. Kolonija je šla najdalj v svojem formalnem posnemanju komunizma.

Nič dobrega ne smemo pričakovati vsaj zaenkrat iz Kenije in Ugande. Tam se vodila na plemena pripravljajo na medsebojne obračune. Ali bosta obe republiki mogli prestatiti to krizo, je pa veliko vprašanje.

Nigerijska tragedija je pokazala še na nekatere druge temne pojave. Vsa črna Afrika je videla, kako je se zmečel od bele rase, kako mora za kulisami še zmeraj plesati tako, kot želi bela tujina. Za vodilne plasti v črni republiki je to zelo poniževalno odkritje, ki je rodilo razočaranje, z njim vred pa tudi nov val sovraštva do tujcev, posebno belih. To se bo moralo končno izraziti tudi v političnih stikih med Afriko in ostalimi kontinenti. Ti stiki se že preje niso opirali na medsebojno zaupanje, sedaj se bodo še manj.

Nigerijska tragedija je rodila še drugo posledico: zaživel je afriški nacionalizem, padel je ugled plemenskih teženj. Afriški politiki, vsaj tisti, ki imajo v rokah narodne vlade, se tega pojave veselijo, saj plemenskim tradicijam niso nikoli dosti zaupali. Mislijo, da bo po dogodkih v Nigeriji marsikatero črno afriško plemo zgubilo veselje, da išče v plemenski državnosti svoj političen cilj. To je že res, toda ne kaže prezreti tudi dejstva, da sedanje republiške meje parcelirajo marsikatero plemo na več držav. Tega nobeno plemo ne bo tako hitro prebolelo. Tudi plemenska zavest spada med politične pojave, ki izvirajo iz človekove prirode. Da taka zavest izgine, je treba, da čas pregnete cele generacije, to se pa ne godi hitro.

Beg iz samostanov

CLEVELAND, O. — Po podatkih AP je lani zapustilo ženske samostane v ZDA 9,000 redovnic, leta 1968 pa 4,000. Skupno je v teh samostanih še vedno 167,000 redovnic.

Vzroki za zapustitev samostanov so prav različni, pretežno osebni, dosti vpliva pa ima tudi novi "pokoncilski duh", ki ga prenekaški popolnoma napak razumejo. Redovniki in redovnice so se posvetili Kristusu, ki je dejal "moje kraljestvo ni od tega sveta", sedaj zapuščajo Kristusovo kraljestvo in odhajajo v "kraljestvo tega sveta".

Redovniški poklic je brez dvoma težek in poln žrtv. Prenekaški so se zanj odločili po premajhnem preudarku, so precejevali svojo notranjo moč in pripravljenost na žrtve. Ko je prišla stiska, so omagali in omagale...

Doslej so dobile Letalske sile skupno 238 letal F-111, skupno pa je bilo naročenih 668. Obrambni tajnik M. Laird je po vsem sodeč izgubil dober del vere v ta letala in se je baje odločil omejiti njihovo produkcijo in nakup. Za 433 letal so denarna sredstva že odobrena. V tem slučaju bi prihranil od že odobrenih sredstev nekako 1.5 milijona, 2 milijona pa od preostalega števila odobrenih letal, za katere pa denar še ni bil nakazan. Letala F-111, ki so bila doslej izročena Letalskim silam, stanejo zvezno blagajno nekako 5 milijard dolarjev.

TRIJE PRIJETI V ZVEZI
Z UMOROM YABLONSKEGA

Federal Bureau of Investigation — FBI — je objavila sinoči, da je prišla in obtožila tri moške v zvezi z umorom Yablonskega, njegove žene in hčerke 1. januarja 1970. Nobeden od prijetih ni član Unije premogarjev.

CLEVELAND, O. — Sinoči je jih tam tudi nihče ne pozna. FBI objavila, da je prišla tri moške, Aubrana Wayne Martina, Claude T. Vealeyja in Paula E. Gillyja v zvezi z umorom znanega vodnika premogarjev J. A. Yablonskega, njegove žene in hčerke v njihovem domu v Clarksvillu, Pa., po vsem sodeč 1. januarja 1970. Njihova trupla so odkrili šele 5. januarja. Trojica umor je dvignil strahovito ogorčenje v vsem rudarskem predelu. Sinova umorjenega sta kar naravnost trdila, da sumita za umor Unijo premogarjev, za katere predsedstvo se je umorjeni gnal pri volitvah v preteklem decembru.

Prijete so včeraj zasliševali, nato pa jih zaprli v okrajno ječo v Clevelandu, danes pa bodo postavljeni pred zveznega sodnika in obtoženi kršenja zveznih zakonov in zarote kršenja pravice unijskih članov s silo. Vealey je bil obtožen tudi nošenja strelnega orožja preko državne meje kot bivši obsojenec, kar je proti zveznim zakonom.

J. A. Yablonski je kandidiral lani za predsednika Unije premogarjev proti predsedniku W. A. Tonyju Boyleju, ki je nasledil L. Lewisa. Yablonski je očitno sedanjemu vodstvu korupcije in premalo brigo za koristi članstva Unije. Pri volitvah 9. decembra 1969 je propadel, četudi je dobil sorazmerno veliko število glasov. 5. januarja 1970 je njegov sin Kenneth našel očeta, mater in sestro umorjene v njihovem domu v Clarksvillu, Pa. On in njegov brat sta takoj vrgla sum na Unijo premogarjev. Ta je vsako zvezo z umorom odločno zanižala in razpisala \$50,000 nagrade za odkritje in prijem morilcev.

Unijsko vodstvo je sinoči v Washingtonu izrazilo zadovoljstvo nad prijemom treh osumljenцев in poudarilo, da nimajo ti z Unijo nobene zveze in da

cev, posebno belih. To se bo moralo končno izraziti tudi v političnih stikih med Afriko in ostalimi kontinenti. Ti stiki se že preje niso opirali na medsebojno zaupanje, sedaj se bodo še manj.

Nigerijska tragedija je rodila še drugo posledico: zaživel je afriški nacionalizem, padel je ugled plemenskih teženj. Afriški politiki, vsaj tisti, ki imajo v rokah narodne vlade, se tega pojave veselijo, saj plemenskim tradicijam niso nikoli dosti zaupali. Mislijo, da bo po dogodkih v Nigeriji marsikatero črno afriško plemo zgubilo veselje, da išče v plemenski državnosti svoj političen cilj. To je že res, toda ne kaže prezreti tudi dejstva, da sedanje republiške meje parcelirajo marsikatero plemo na več držav. Tega nobeno plemo ne bo tako hitro prebolelo. Tudi plemenska zavest spada med politične pojave, ki izvirajo iz človekove prirode. Da taka zavest izgine, je treba, da čas pregnete cele generacije, to se pa ne godi hitro.

Nigerijska tragedija je pokazala še na nekatere druge temne pojave. Vsa črna Afrika je videla, kako je se zmečel od bele rase, kako mora za kulisami še zmeraj plesati tako, kot želi bela tujina. Za vodilne plasti v črni republiki je to zelo poniževalno odkritje, ki je rodilo razočaranje, z njim vred pa tudi nov val sovraštva do tujcev, posebno belih. To se bo moralo končno izraziti tudi v političnih stikih med Afriko in ostalimi kontinenti. Ti stiki se že preje niso opirali na medsebojno zaupanje, sedaj se bodo še manj.

Savski kralj Feisal
bo tri tedne v Franciji

RIADH, S. Arab. — Kralj Feisal je odpotoval za tri tedne v Francijo "na odhiti", pot pa očitno ni namenjena le oddihu Feisalove okolice je že povedala, da se bo kralj sestel s francoskim predsednikom Pompidoujem, potem pa tudi tunizjskim predsednikom Burgibo.

Francija ima trenutno največ prijateljev med arabskimi levicarji, ker jim prodaja orožje, pri čem gre tudi drugače na roko. Burgiba je znan nasprotnik za-

Iz Clevelanda
in okolice

Seja—
Podr. št. 47 SZZ ima v nedeljo 25. januarja, ob dveh popoldne važno sejo v SDD na Prince Ave. Volitev delegatinj za konvencijo.

Namesto venca—
G. Peter Urbanc iz Toronta, Kanada, je poklonil \$20 v tiskovni sklad Ameriške Domovine namesto venca na grob umrlega podpolk. Andreja M. Glušica.

Odbojko bodo igrali—
Začeni s jutrišnjim dnevom SSK igral vsak petek od 8. do 9. zvečer v Recreation Centru na St. Clair Avenue odbojko.

Za pecivo prosijo—
Slov. športni klub prosi gospodinjke, da bi darovale za "Športni večer" v soboto v Slov. domu na Holmes Avenue domače pecivo.

Plin za stanovanja—
East Ohio Gas Company je pozvala tovarne, naj omeje obrate, ker primanjkuje plina zaradi hudega mraza. Vsaj okoli 26,000 delavcev bo ostalo danes in jutri doma, ker so tovarne v zvezi s tem pozivom ustavile svoj obrat. Upajo, da bo položaj v tem pogledu prihodnji teden boljši.

Črni lastniki—
McDonalds System Inc. je objavila, da so črni postali lastniki treh njenih restavracij v črnih predelih na vzhodni strani Clevelanda. Črnske skupine so postavile tako zahtevo lani, pa jo okrepile s stalnim ojektom McDonald restavracij v črnih predelih mesta.

Stanton proti Feighanu—
Včeraj je predsednik mestnega sveta James Stanton objavil, da je kandidat za kongresnika v 20. okrožju, ki ga že nad četrto stoletja zastopa v Kongresu M. A. Feighan. Oba kandidata se bosta pomerila v prihodnjem maju pri demokratskih primarnih volitvah.

Zadnje vesti

PARIZ, Fr. — Obrambni minister Michel Debre je v parlamentu objavil, da bo Libija kupila v Franciji ne le 50, ampak celo 100 letal. Dobljena bodo do leta 1974.

OWERRI, Nig. — Sodelavec AP H. Mulligan, eden prvih tujih časnikiarjev v Biafri, poroča o strahotni stiski in pomanjkanju med Ibi. Zlasti trpe in umirajo otroci, starci in žene. Prave pomoči sploh ni in se nihče dosti ne briga za to. Nigerijski vojniki posiljujejo domačinke, kradejo in plenijo, kar jim pride pod roko. Nekdaj ponosni Ibi beračijo ob cestah in potih za hrano, da bi si rešili življenje. Nigerijska vlada med tem zavrača tujo pomoč, češ da bo že sama poskrbela za vojne žrtve.

— Prebivalstvo Maroka v Afriki se je od leta 1900 več kot podvojilo.

trizenih levih arabskih nacionalistov.

Oba državnikata imata precej veljave v arabski javnosti. Zato ni izključeno, da pripravljata neko novo diplomatsko akcijo v izraelsko-arabski vojni.

Pot kralja Feisala je tudi do az, da kralj ne pričakuje prihodnje tedne posebnih dogodkov v arabskem svetu.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Združene države:
\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Kanado in dežele izven Združenih držav:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83 No. 15 Thursday, Jan. 22, 1970

Povojna Afrika

Letos bo minulo 25 let, odkar se je začela zadnja doba razpada evropskega kolonialnega sistema v Afriki. Ni se to zgodilo na enkrat, razpad je trajal celih 15 let, ne zmeraj po krivdi evropskih držav. Ustvaril je to, kar je danes Afrika: nedodelan kontinent, zato pa osvobojen mnogih utopij in nepotrebnega optimizma.

Sreča za Afriko je v tem, da so voditelji nove afriške dobe prišli sami do spoznanja, da optimizem ni na mestu, ker je bil že v začetku postavljen na napačno podlago, ki je pa imela različne oblike.

Nova afriška povojna doba se je začela v dnevih najhujše hladne vojne. Sovjetska zveza je mislila, da mora v Afriki doseči to, česar po vojni ni mogla v Evropi: nadvlado komunizma v vseh novih afriških deželah. V ta namen je žrtvovala denar in propagandno delo, obenem pa pridno izrabila sloves, ki ga je pridobila v drugi svetovni vojni. Nova Afrika je deloma podlegla temu prividu; vsa afriška javnost je hotela biti "socialistična". Svobodni svet pa tej rdeči propagandi ni mogel kaj prida postaviti v bran, zato je zalagal Afriko s podporami in posojili. Nove afriške države so seveda gledale, da te zlate prilike ne zamudijo; kjer so kaj mogle dobiti, so vzele.

Po Stalinovi smrti je hladna vojna začela pešati. Sovjetska udarnost je popuščala, notranje težave v komunističnem svetu so jo hromile. Na drugi strani so v Moskvi spoznali, da Afrika še ne zna gospodariti z denarjem. Vse to je pripravilo Moskvo do tega, da je začela omejevali svoje akcije v Afriki. Kar jo je motilo, je bil pojav kitajske zunanje politike v Afriki. Iz strahu pred njo se ni Kremelj hitreje umikal iz Afrike, kot bi se rad. Med tem je tudi Amerika prišla v svoje lastne težave. Tudi ona je začela na novo ocenjevati pomen Afrike za njeno politiko in dognala, da ga je previsoko cenila.

Spremenjeni stališči Amerike in Sovjetske zveze sta pomenili prvo razočaranje za Afriko. Spoznala je, da se na stalno tujo pomoč ne sme preveč zanašati, da je ne bo toliko kot prva leta. Za afriške države se je tako začela doba finančnih težav, ki še danes ni minula. Je pa to trda šola za Afriko, ki jo neprestano uči, da se morajo tudi male zaostale države najprvo opirati nase, če nočejo postati "neokolonijalni priveseček" tujih velesil.

Druga skušnjava ni bilo nič manj bridka in potrebna. Takoj po vojni je mislila Afrika in z njo ves svet, da so novorojene afriške države res prave narodne države, rojene iz ideje o samoodločbi narodov. To pa ni bilo in ni res. Večina afriških držav še danes ni podobna narodnim državam, je še zmeraj zgodovinska zmes plemen, ki se nočejo odpovedati plemenskim tradicijam in se le počasi in s težavo vne-majo za idejo o narodih in narodnostih. Centralne vlade teh držav so seveda vnete za idejo narodnosti, saj na tej ideji temelji njihova politična usoda, toda hitro pa ne morejo prodreti z njo med plemena. Tako vlada med državnimi centralami in provincami neprenehoma trenje, ki večkrat dobi obliko državljanskih vojn. Tako se ravno sedaj ustvarja marsikateri afriški narod še zmeraj vsaj deloma z ognjem in mečem.

Tretja težava afriških držav je v njihovi napačno zastavljeni gospodarski politiki. Ob svojem rojstvu so se zaverovale v industrializacijo. Tovarniški dimniki tovarniške dvorane, stroji, to so bili njihovi edini ideali. Niso pomislile, da je za industrializacijo potrebno tehnično znanje, primerna kultura, primerna prosveta, primeren promet in predvsem primerna javna uprava. Tujina je dajala le denar inčasno tehnično konzultacijo. Tako so rastle v afriških državah nove tovarne brez pravega gospodarskega ozadja. Le izjeme so tiste, ki so se znašle v nakupu surovin, proizvodnji, organizaciji prodaje itd., pa še te črpajo svoje dobičke v glavnem iz visoke carinske zaščite. Vse javne uprave so zanemarile razvoj kmetijstva, obrti, trgovine, prometa.

Zato vlada sedaj v afriškem gospodarstvu čudna zmes: poleg modernih tovarn obratujejo obrtniki po načelih iz preteklega stoletja, asfaltirane ceste pa se končujejo v džunglah. Šolska poslopja napravijo lep vtis, številke pa povedo, da prosveta ne dosega niti najnižje evropske stopnje. Stopnja javne in zasebne varnosti se menja po okoliščinah. V mestnih središčih je, v predmestjih je pa že ni več. To so stvari, ki jih potniki srečajo v skoraj vseh afriških državah.

Resnici na ljubo je treba priznati, da se razmere v prosveti in kulturi boljajo, da vse gospodarske panoge polagoma napredujejo.

Balkanizacija Afrike še zmeraj prevladuje. Marsikje se človek upravičeno sprašuje, ali je ta ali ona država res potrebna, zato so pa trenja med državami na dnevnem redu. Trenja so na primer že omrtvičila idejo o Organizaciji

afriške edinosti. Na njeno mesto je že stopilo nekaj regionalnih zvez. Vsaj nekatere med njimi se bodo obdržale pri življenju. Črni kontinent je še zmeraj razbit po rasah. Na severu sta si neprenehoma v laseh arabski svet in črna plemena v srednji Afriki, na jugu pa vladajo bele diktature v Južni Afriki, Rodeziji in portugalskih kolonijah. So politično dobro zasidrane in upravno tako organizirane, da jim črna rasa ne more blizu. Nihče ne vidi konca temu stanju, ideja o afriški edinosti je pa bajka bodočnosti.

Velika politična nevarnost leži v preseljevanju prebivalstva iz podeželja v mesta. Pritisk dežele na mesta je večji kot v Evropi ali Ameriki. Dežela nima razvitega kmetijstva, da bi moglo ljudi prerediti, javne uprave se pa za to nevarnost premalo brigajo. Afrika bo kmalu postala kontinent z velikimi mesti, polnimi proletarcev in s podeželjem brez ljudi. To mora voditi do političnih izbruhov, ki bodo pokopali marsikatero mlado afriško državo. To je med glavnimi razlogi, zakaj imamo v Afriki toliko domačih revolucij. Mestni proletarijat pozdravlja vsako politično spremembo in pričakuje od nje korist. Zato so uporniška gibanja tako priljubljena, seveda le do prihodnjega upora.

BESEDA IZ NARODA

Brat Andrej, srečala se bova, dokler...

NEW YORK, N.Y. — "Miru, zame več ni," dragi Andrej, si nam razodel v opisu, kako si napravil preproste jaslice na Sveti večer 1944 v dachauskem taborišču.

V ponedeljek, 12. januarja 1970, pozno zvečer mi zavoni telefon. Sedim pri mizi v branju lista iz domačih krajev. Dvig-nem slušalko. Iz nje me Zdravkov glas vprašuje: "Kje pa ho-diš, kje se držiš, ali veš kaj novega?"

"Ničesar posebnega," mu odgovorim.

"Jaz pa ti povem težko novico, Andrej je danes zvečer ob šestih umrl!"

Močno me je presunila ta vest, čeprav smo vsi vedeli že dolgo, kako mu huda in nadležna astma spodkopava, razjeda in odnaša moč njegovega srca. Dolgo se je upiral tej zahrbtnici, a končno je njeni nasilnosti podlegel.

Z Andrejem sva bila več kot znanca. Bila sva prijatelja in moram reči prava brata, ne po družinskem sorodstvu, ampak po vsem tistem, s čimer se povežejo ljudje v duhovno sorodstvo, ker je njih srce in vsa njihova duhovnost in zavest uglašena na isto noto.

Ko to zapisujem, bo kmalu Andrejev pokop v Arlingtonu pri ameriški prestolnici. Od Zdravkovega poziva in vprav do tega trenutka mi je misel tolikokrat šla na moje srečanje z Andrejem. Vedel in čutil je on, koliko sva si blizu, dasi sva se v življenju pravzaprav samo srečavala, a oboja sva bila zmeraj povezana v nekem skupnem delu, skupnem naporu in skupni težnji, pa čeprav se je njegova življenjska pot začela in potekala čisto ločeno od moje.

Andrej se je rodil v Mokronogu v letu, ko so v Domžalah ustanovili Sokola. Bilo je leta 1905. Tedaj je bil moj oče komaj 17-letni fante, ki se je že pripravljal za prvo pot v Ameriko. Prišel je sem, kjer je bil nekaj let in odšel zaradi domotožja domov. Vendar zgodilo se je, da je tam po vseh letih spoznal dekle, s katero se je poročil in ravno med izbruhom balkanske vojne se spet podal v Ameriko. In med prvo svetovno vojno se začne moje življenje v Clevelandu.

Andrej pa je tedaj že hodil v ljubljansko realko. Enkrat nam je lepo opisal svoja doživetja ob 29. oktobru 1918, kako je bilo takrat v Ljubljani, kako je bilo takrat v Mokronogu. Mene je ob koncu te vojne še oče nosil po Sentklerju v naročju. In ko sem jaz prišel z očetom v očetnjavo, v Domžale in začel v prvi razred, je Andrej že skoraj vstopal v jugoslovansko vojno akademijo. Samo iz enega vidika pogledano na njegovo življenje, bi lahko dejal, odslej je hodil po dveh cestah, ki sta bili tako zlitiv eno: to je cesta jugoslovanskega vojaka in jugoslovanskega sokola!

Andrej je bil že telovadeček, ko je vstopil v vojno akademijo in jaz sem bil v drugem razredu ljudske šole, ko je moj oče mene peljal k učitelju Stenovcu, ki je bil hkrati vaditelj sokolske dece v Domžalah, da me vpiše v društvo. V meni ni nikdar ugasnila domovinska ljubezen, katero mi je oče vžgal še kot štiri in petletnemu v Clevelandu, dočim se mi je navdušenje za Sokola pogleglo kmalu po vstopu v prvi razred gimnazije. Šele v četrti gimnaziji po zaslugi tedaj še katoliško usmerjenega sošolca, pesnika Ceneta Vipotnika, sem globlje spoznal ves smisel Tyrševe namere. In šele v šesti gimnaziji sem se spet vključil v Sokola in v njem bolj prosvetaril, telovadil pa po svoji metodi.

Andrej je že postal oficir jugoslovanske vojske in telovadil po beograjskih telovadnicah. Leta so minevala meni in njemu. On že globoko v svojem poklicu in stroki geodeta, jaz končujem pravni študij za doktorat in se pripravam na filozofijo za prvi izpit, ko nas napade Hitler.

Andrej je bil že telovadeček, ko je vstopil v vojno akademijo in jaz sem bil v drugem razredu ljudske šole, ko je moj oče mene peljal k učitelju Stenovcu, ki je bil hkrati vaditelj sokolske dece v Domžalah, da me vpiše v društvo. V meni ni nikdar ugasnila domovinska ljubezen, katero mi je oče vžgal še kot štiri in petletnemu v Clevelandu, dočim se mi je navdušenje za Sokola pogleglo kmalu po vstopu v prvi razred gimnazije. Šele v četrti gimnaziji po zaslugi tedaj še katoliško usmerjenega sošolca, pesnika Ceneta Vipotnika, sem globlje spoznal ves smisel Tyrševe namere. In šele v šesti gimnaziji sem se spet vključil v Sokola in v njem bolj prosvetaril, telovadil pa po svoji metodi.

Andrej je že postal oficir jugoslovanske vojske in telovadil po beograjskih telovadnicah. Leta so minevala meni in njemu. On že globoko v svojem poklicu in stroki geodeta, jaz končujem pravni študij za doktorat in se pripravam na filozofijo za prvi izpit, ko nas napade Hitler.

Andrej doživi zlom države v Beogradu, jaz v bližini Karlovca. Kmalu on izgubi svoj dom v Beogradu in se po težavah vrne na Slovensko. Naša družina izgubi dom v Domžalah. Nisva se še poznala. Vendar tudi zdaj sva bila na skupni poti in skupnem delu. Andrej je poznal Dražo, jaz sem poznal Dražo, in z njim že leta 1938 delal proti nemški peti koloni na Slovenskem.

Andrej je prišel iz Gonarskega taborišča v Ljubljano. Prevzel je nalogo, ki mu jo je zapal naš vrhovni komandant upora proti Nemcem, Draža Mihajlovič in jaz sem bil že vključen v Sokolsko legijo, ki je bila v sklopu Mihajlovičeve podtalne organizacije. In tako sva se z Andrejem v tem času prvič srečala v življenju vprav osebno pod kostanji v ozadju ljubljanske opere prvič kot dva ilegalca. Nikdar poprej se nisva v življenju srečala, nikdar poprej nisva vedela drug za drugega in ločena, enaka pot naju je pripeljala na skupno cesto dela za narod, takrat, ko je bil zanj najtežji čas. Že ob prvem stisku rok sva postala tudi prijatelja!

On je imel svojo nalogo, ki jo je vestno vršil. Jaz sem imel svojo dolžnost dela, ki sem ga predano opravljal. Ponekajkrat sva se srečavala. Mene — po srečnih naključjih — GESTAPO ni nikdar ujela. Enkrat sem po takem naključju ušel gestapovtaku Dolinarju in Mullerju. Andreja so ob začetku poletja 1944 zagrabil in poslali v Dachausko taborišče. Samo odprite božično številko Ameriške Domovine in preberite njegov sestavek: Božični večer v Dachauu.

In tu je Andrej doživel zlom hitlerjanske Nemčije in prihod svobode. On je bil osebno svoboden na tujih tleh našega naroda, rodnega sovražnika, ko je prešel na ameriško stran. Jaz sem ta

nemški polom doživel v Ljubljani in narodna oblast me ni pustila vstopiti v domačo hišo, katero so nam leta 1941 vzeli Nemci. Kmalu me je OZNA aretirala in tako sem v ljubljanskih sodnih zaporih doživel Sveti večer 1945. Po enem letu zopora in nekaj mesecev urejevanja z Amerikanci, sem se vrnil v svojo rojstno zemljo Ameriko in menda za zmeraj zapustil očetnjavo. In tu sva se čez par let spet srečala z Andrejem. Takrat sem delal za "Glas Amerike". On je potem vstopil v državno službo v Pentagonu in se naprej udeleževal v svoji stroki kot kartograf.

Videvala se spet nisva tolikokrat. Jaz nisem hodil v Washington, on ni prihajal v New York. Nahuha ga je vse preveč tiščala za vrat. Vendar, kolikor sva mogla, sva delala za pravo svobodo, ko sva zanj zastavljala iskrene besede in širila v svojem okolju za razumevanje med jugoslovanskimi narodi. Njemu je bila Jugoslavija pri srcu. Saj njegov rojstni dan pade ravno na dan pred rojstvom Jugoslavije. In vem, da je že na zadnji dan novembra s svojim rojstnim dnevom se veselil drugega dneva, nastanka narodne države Jugoslavije. V pismu 27. novembra mi je tožil o početju zdomceev in njihovem pisanju, kakor tudi o tem, kako se doma zastrupljajo z medsebojnim sovraštvom. Tudi za Ameriko ga je skrbelo in v tej skrbi mi je zapisal:

"Tukaj se stvari obračajo narobe. Srednja pot bo vedno težja. Časopisje in televizija sta v rokah levičarsko usmerjene grupe, ki sistematično zastrupljajo javno mnenje in po komunističnem receptu ruši vsako avtoriteto. Zaskrbljeno spremljam dogodke in novice. S polovičarskimi merami se take stvari ne dajo reševati..."

O Božiču sem dobil zadnje pisanje od njega. Pohvalil me je za pisanje v Ameriški Domovini in Sokolskem vestniku in mi dejal, da se bo tudi on vrnil na pisanje, ko bo čez 11 mesecev stopil v pokoj... Od mene je dobil pismo še po Božiču in sem čakal na njegov odgovor... Ni ga več bilo... Utihi! je... V moji sobi je bila tišina. Njo je pretregalo telefonsko zvonjenje — in Zdravkov glas mi pove: Andrej je odšel... in se ne bo vrnil k nam... mi moramo iti k njemu...

Pa vendar se bom srečal z njim zmeraj, kadar bom pomislil na našo skupno državo jugoslovanskih narodov, zmerom, kadar bom kaj Sokolom napisal in zmeraj, kadar bom govoril o slovenski zemlji in njenih sinovih... Andrej je bil eden njenih najzvestejših! Kako ves je bil njen, nam povedo njegove besede:

"Miru zame ni več! In kako naj vlada v meni mir, ko že toliko let gledam to 'osvojevanje' moje domovine, ko mi na mestu pesmi, zvonov že toliko božični večer polni ušesa posmehljiv glas: Prihodnje leto v svobodi..."

Dragi Andrej, vprav zdajle Te menda polagajo v zemljo, ko si našel svoj mir... Upam, da Ti duh ni nemiren, ker je moralo telo leči v tujo zemljo, ko si je želelo počivati v domači slovensko-jugoslovanski zemlji. In v duhu odnašam šcep zemljice iz mojega oltarčka, kjer gore sveče v Tvoj spomin in v drugem kotu so jaslice, ki pa niso Tvoje dachauske... in jo polagam na Tvoje zaradi domovinske in narodne ljubezni nikdar umirjeno srce...

Enkrat, dragi brat Andrej, se bova spet srečala... In morda se nama bo srce umirilo, ko bo najin duh gledal najin narod v tisti svobodi, za katero sva živela, delala, trpela in tudi umrla. Pred leti mi je znanaka iz Domžal poslala nagelj, rožmarin in roženkravt ter v posebej napravljenem srcu nekaj prsti s pripisom: "Jaz pa Ti pošiljam za

Vprašanje Biafre še dolgo ni rešeno

CLEVELAND, O. — Dne 12. januarja 1970 je po več kot 30-mesečnem boju za svobodo, samostojnost in obstanek zaenkrat klonila vojaško pred sovjetskimi kanoni in bombniki, z očitno polno podporo vlad angleško-govorečih "velesil", Velike Britanije, Kanade in ZDA, slabo o-

dar slovensko zemljico, ki si jo zares ljubil!"

To, dragi Andrej, v duhu pošiljam Tebi... pa počivaj v miru!

Tone Osovnik

Zahvala Slov. prislave

CLEVELAND, O. — Odbor Slovenske pristave se zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pripomogli k tako lepemu uspehu Pristavske noči preteklo soboto v Slov. narodnem domu na St. Clair Avenue. Posebno se zahvaljuje ženam in dekletom za obilo darovanega domačega pečiva.

S. Vrhovec

Slov. narodna čitalnica se zahvaljuje AD

CLEVELAND, O. — V imenu odbora Slovenske narodne čitalnice, 6417 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio, se iskreno zahvaljujem za brezplačno pošiljanje časopisa Ameriška Domovina naši čitalnici v minulem letu 1969.

Obenem Vas prosimo, da s to lepo kulturno gesto podprete delovanje naše slovenske knjižnice tudi v tekočem letu 1970.

Z odličnim spoštovanjem
Josip Sircel, taj.

Na veselico SSK!

CLEVELAND, O. — Pri zadnjem kegljanju SSK me je Joško Košir nagovoril: Kaj Ti misliš glede reklame za "Športni večer" 24. januarja v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Skoraj bi se naglas zasmel. Sam predsednik pride k navadnemu, na novo pečenemu članu po nasvet. To že more priti v javnost, posebno še, ker smo to nedeljo premagali nasprotnike za celih 5 točk in se tako zmuznili zadnjemu mestu.

Tisti, ki ste že iz fantovskih let, nikari ne mislite, da prireditve SSK niso za vas. Ne sprašujte: Kaj bom jaz počel med to mladino, ki se le navdušeno vrti? Naj bo v ponos vsakemu očetu in mami, da naša mladina v Ameriki nadaljuje s tem, kar smo mi nekdaj v domovini tako navdušeno delali. Radi smo telovadili, radi bili v pošteni, veseli družbi!

Ze sem bližje 60 kot 50, pa se še ne dam. Sem med prvimi pri kegljanju, smučanju, balinanju in plesu, včasih pa še za baro. Torej, odrasli fantje, in dekleta, pridite, da se pomerimo z mladim rodом v plesu! Polke in valčki bodo naši, z v i j a n j e (twist) pa prepusimo njim.

Mladi, pripeljte s seboj svoje starše. Prišel bo med nas sam J. Ferra s svojo ženko. Tudi on je športnik, posebno rad se postavi pri balinanju.

Ce pridete vsi, ki ste se vrteli na Pristavski noči, med mlade športnike na njihovo veselo prireditve, se nas bo kar trlo. In vsi vi, ki prihajate gledat našo mladino pri kegljanju, ne smete ostati v nedeljo doma. Pridite, postregli vam bodo z vsem najboljšim.

Vandrovci nam bodo veselo igrali ter nas vabili v krog, kuharice bodo poskrbele za vseh vrst dobrote, natakari pa bodo gledali, da ne bo nikogar mučila žeja.

Pridite, veselo in zanimivo bo!

Na svidenje!

Bleje

borožena, denarno nemočna in od vseh velesil zapuščena Biafra. Da, ponovila se je človeška tragedija ob ne še 25-letnici vetrinjske in evropske tragedije (cf. Operation Keelhaul, tudi knjiga pod istim imenom, ki jo bo kmalu izdal dr. Julius Epstein, Hoover Institute, Stanford University, Palo Alto, California, in katere predmet je prisiljena vrnitev protikomunističnih borcev in civilistov v Evropi po koncu druge svetovne vojne leta 1945), ponovila se je ne, kot smo se marsikateri bali, v obliki južnovietnamske tragedije, marveč v obliki biafranske tragedije.

Dve leti in pol je zapadni svobodni svet — to je vlade angleško-govorečih držav sveta — gledal, kako ubogi milijoni ljudi umirajo od lakote tako na biafranski kot na nigerijski strani. Kot po navadi so pomagali samo na pol, več z besedami kot pa z dejanji, ki bi res kaj pomenila. Anglija, Kanada in ZDA se niso zganile, čeprav je ljudstvo omenjenih držav v veliki pretežnosti rotilo svoje vladne predstavnike in predstavnike, naj vojno

stavijo in naj dovolijo Biafranem in drugim večjim narodom Nigerije, da si sami odločijo svojo usodo in bodočnost. Edino francoski predsednik general Charles De Gaulle se je zavzel in vsa čast mu, kajti on je velik mož, mož korajže in resnice! Samoodločba narodov je eden najboljši osnovnih ameriških idealov — ali v primeru Biafre, kot poleti 1968 v primeru Češkoslovaške in leta 1956 v primeru Madžarske je padel poziv na gluha ušesa. Velja pravica do samoodločbe torej le za tiste narode, ki jim "velesile" milostno dovolijo, kar pa se po navadi zgodi predvsem iz njihovega sebičnega razloga. Kar se biafranske tragedije tiče, nehoti so mi prišle na misel besede, ki jih je velik slovenski in mednarodni dobrotnik, našega očeta dolgoletni osebni in naš družinski prijatelj, nadvse spoštovani in dobri pokojni dr. Miha Krek izrekel, ko smo se on, Zmagoslav in jaz zadnjič skupaj pogovarjali v Zmagoslavovi trgovini: "Vedno gre rajše narobe, kakor prav." Pa se res zdi, da je tako v tem življenju. Blaga duša ta dr. Miha Krek, ki je vedno in povsod bil voljan pomagati in navduševati, če in kadar je bilo treba...

Torej, videli smo, kako so takaj, ko je Biafra vojaško "padla", Anglija in ZDA objavile, da boste skupno pomagale stradalnim v Biafri. Pred letom dni pred pol letom, jih o tem ni bilo mogoče prepričati! Milijon življenj bi tako lahko bilo rešenih! ZDA so se vsaj zavzele takoj ukreniti nekaj, da se prepreči množično ubijanje Biafrancev od strani Nigerijcev in da se postavi nevtralne opazovalce. Če bo to res uspelo, in koliko Biafrancev bodo pred tem Nigerijci enostavno poklali (podobno kot so titovci naredili v Sloveniji in Jugoslaviji maja in junija 1945), mogoče še dolgo ali nikoli ne bomo izvedeli.

Novembra 1969 sem osebno slišal predsednika vlade Pierra E. Trudeauja reči v Kanadi, da Kanadčani lahko pomagajo Biafri, kolikor hočejo, ali da kanadska vlada svojega stališča "neutrarnosti" ne bo izpremenila. Na pismeno prošnjo nanj, da naj bolj aktivno pomaga, da se vojna pravično odloči in konča, sem dobil podoben odgovor. Trudeau je res januarja 1969 šel sebo intervenerat v London k Haroldu Wilsonu, naj Anglija preneha s pošiljanjem orožja Nigeriji, o čemer le-ta ni hotel česar slišati. V kolikor je Trudeau res želel pomagati in v kolikor je to bila le politična poteza, bo zaenkrat še ostalo nejasno. Vtis sem imel, da bi bila opozicijska stranka v Kanadi že davno priznala neodvisnost Bia-

(Dalje na 8. strani)

KRIŽ NA GORI

LJUBEZENSKA ZGODBA

Spisal: Ivan Cankar

Sočutje in kesanje se mu je zbudilo; hitel je v klanec, skoro je tekel, kakor da bi bil poslednji čas.

"Ti uboga!... Ti nedolžna!" Okno je bilo temno, doteknil se ga je s celom.

Ali ne stoka veter v lini, ihti kakor otrok?

Ponižal bi se Mate, pokleknil in vzdignil roke.

"Razžalil sem te, Hanca, toda odpusti mi, kakor Bog odpusti. Rad te imam, tujec, ki stojim pred tabo... Ogrni si ruto, da pojdeš z mano, čuval te bom zvesto vseh nezgod!"

Zdelo se mu je, da je zasumelo v izbi, zavzdihnilo.

"Hanca!" Ni bilo glasu, utihnil je tudi veter; mrzla, mirna noč vsenakoli.

"Lahko noč, Hanca, angei varuh s teboj!"

Takrat mu je legla tolažba v srce; začutil je težko utrujenost v nogah, trepalnice so ga zaskelele in napotil se je proti domu.

Hanca je slišala v spanju prijazen glas in nasmehnila se je še v ihtenju.

"Zakaj jokaš, Hanca? Glej, rad te imam!"

To ni bil več gosposki Mate, kakor se je vrnil s častjo in slavo; pisano ruto je imel ovito okoli vratu, oblečen je bil v kratko, pretesno poletensko suknjico, tudi hlače so bile prekratke in ob robu razcefrane, na nogah je imel zakrpane čizme.

"O, Mate, in že sem mislila, da si šel in da se je nekdo drugi povrnil namesto tebe, tuj in gosposki človek, ki sem se ga bala... Pomisli, Mate, kako bi te mogla imeti rada, če bi se ti ne oprl krepko ob to mojo majhno, močno ramo? Kako bi te mogla imeti rada, če bi mi ne naložil na rame svojega bremena?"

Sklonil se je k njej, tako velik in tako slaboten.

"Angel varuh!"

To je bilo pod kozolcem, ko je škropilo zunaj preko globeli z veliko škropilnico. Nato pa sta se napotila v klanec. Hanci je bilo neizrečeno sladko pri srcu: stopala je za njim z bosimi nogami, globoko sključena; breme, ki ji ga je bil naložil na rame, jo je tiščalo k tlom, tako globoko, da ji je škropilo do pasu od njegovih nog...

IV.

Gledala mu je v obraz z mirnim in čistim pogledom; nič več je ni bilo strah njegovih tujih oči in njegovih smehljajočih ustnic.

"Tako zgodaj že?"

"Mudi se mi, Hanca! Zjutraj napreže po jutranji maši. Cakaj me na poti, spremim te malo, da se lepo posloviva za tako dolgo časa... Žal mi je, da nisem bil šel že tisti večer!"

Hanca se je nasmehnila — kakor se nasmehe mati otroku, sanjajočemu o tujih krajih in neznanih čudih. Iz trpljenja se je bilo porodilo veliko in mirno spoznanje... Ozrla se je tisti večer proti nebu; iz globeli se je bil vzdignil jastreb, krožil je v kolobarju s široko razprtimi peroti ter izginil na ono stran, odkoder je sijalo sonce.

Jesensko jutro je bilo, megleno in hladno. Le počasi so se trgale in dvigale težke bele plasti nad globeljo; zasvetilo se je včasih sinje nebo in je ugasnilo.

Mate se je poslavljaj od doma. Leno mu je dal oče roko, ozrl se je nanj komaj postrani, pomeknil si je klobuk na čelo ter se napotil v polje. Mateja je zabolelo, od srca mu je zaplala rdečica v obrazu.

"Glej, grešil sem, ker hočem višje; izgubil sem se, ker sem se napotil po lepši poti... Zato-

VPRAŠANJE BIAFRE SE DOLGO NI REŠENO

(Nadaljevanje s 2. strani)

afre in da tudi ona bolj reprezentira mnenje kanadskega ljudstva v tem oziru. Na vsak način je jasno, da je Trudeau morda imel vezane roke radi podobnih zahtev od francoskih Kvibečanov, kakor tudi da njegova vlada vsaj v oziru Biafre ni delala to, kar je kanadsko ljudstvo želelo. Ali taka vlada potem res zastopa svoje ljudstvo? Če bi Kanada priznala neodvisnost Biafre, bi tako bila vsaj ena večjih držav, ki bi to bila storila in s tem bi Biafri bilo moralno pomagano. Tudi je možno, da bi se jim ZDA eventualno priključile.

V ZDA je zadeva zopet bila drugačna. Predsednik Nixon je v svoji predsedniški volivni kampanji leta 1968 ponovno rekel med drugim, da bo eden prvih ukrepov, ki ga bo storil kot predsednik ZDA, to, da bo preuredil in "prečistil" naš precej levičarski, kompromisarski in ekstremno birokratski State Department. Tega ni storil. Tudi ni postavil za Secretary of State dovolj energičnega moža.

Secretary William P. Rogers je mnogokrat boljši od svojega prednika Deana Ruska, ali izgleda, da je prišel skoraj popolnoma pod vpliv birokracije, ki pravzaprav naš State Department vodi. Secretary Rogers je fin človek, toda nima dovolj močne hrbtenice ali pa je State Department preveč trd oreh zanj.

To ne pomeni, da ni dovolj dobrih ljudi med ameriški diplomati in uslužbenci v State Departmentu. So taki tam, mnogo jih je. Ali kot se mnogokrat zgodi v preveč organizirani organizaciji, mnogi uslužbenci ne smejo reči, kar res mislijo ali kar je prav, ker to slučajno morda ni uradna "policy". Tako je bilo v zadevi z Nigerijo in Biafro. State Department uradno Biafre ni nikoli priznal.

(Dalje sledi)
Stanley Mersol

Malo ravnega sveta
Škotska obsega le eno desetinno nižino, tod tam živi 75% prebivalstva in tam je nameščena večina vse njene industrije.

Nemarna zloraba izjav ameriških ujetnikov

WASHINGTON, D.C. — Živo zanimanje javnosti za naše vojne ujetnike v Severnem Vietnamu gre, kot vse kaže, vladi v Hanoi na živce. Zato je sklenila, da vsaj deloma odkrije tajno, kaj je s temi ujetniki. Nabrala je med njimi — Bog ve, kako — nekaj takih, ki so dali izjave za radio, očitno z namenom, da bodo te izjave tako usmerjene, da jih bodo slišali lahko tudi člani njihovih družin.

Komunisti so vso zadevo zavili v propagando. Izjave so res že na traku, toda vlada v Hanoi jih ni objavila samo na svojem radiju. Dogovorila se je z Moskvjo, da so bile izjave objavljene tudi iz Moskve. Moskovski radio je potem napovedal polurno oddajo na kratkih valovih. Očitno je, da rdeča radio postaja ne skriva svojega namena, da dela propagando za vietnamske komuniste.

UPORNI VODNIK — Winston Churchill se je odločno uprli nacističnemu nasilju in pripravil Britanijo do nepopustljive, vztrajne borbe in to privedel do zmagovitega konca. Na sliki vidimo njegov spomenik v Londonu, ki ga je nedavno odkrila vdova nekdanjega ministrskega predsednika.

Vlada ZDA je uradno protestirala proti sovjetski taktiki in dodala, da bi se za Sovjetsko zvezo spodobilo, da bi podatke o ujetnikih takoj sporočila ameriškim oblastem po redni diplomatski poti ne pa po javni radio oddaji, ki kaže vse znake cenene radio-propagande.

Politika dveh Kitajsk ni ljuba ne Čangu ne Mau

WASHINGTON, D.C. — Podpredsednik S. T. Agnew je na Tajvanu razlagal vodniku nacionalne Kitajske Čang Kajšku Nixonovo doktrino in njen vpliv na odnose do Kitajske. Čang Kajška je zagotovil, da ZDA ne bodo pustile Formoze na cedilu, da se bodo držale svojih obveznosti in jo pomagale v slučaju potrebe varovati pred nevarnostjo napada s celine.

Sedma flota ZDA, ki čuva Formozanska vrata med Formozo in kitajsko celino, je patroliranje v teh omejlja, da bi spravljal rdečo Kitajsko v boljšo voljo ali, kot pravijo uradno — zaradi varčevanja.

S. T. Agnew je dejal vodnikom nacionalne Kitajske, da to ne bo imelo nobenega bistvenega vpliva na odnos ZDA do nacionalne Kitajske, ker je to nujno za mednarodno politiko. Tedaj je bilo že znano, da so v teku razgovori za obnovo ameriško-kitajskih stikov v Varšavi. Čang Kajšek politike "dveh Kitajsk", kot jo je nakazal Agnew, ne morda. To je ponovno jasno povedal. Te politike ne mara tudi Mao, kajti v Peipingu so na stališču, da je Formoza (Tajvan) kitajska provinca in ne neodvisna država.

Ameriška in evropske označba mer

Pri čevljih je razlika v označbi mere za približnih 32½ do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali ženskih čevljih. Na primer: če vam sorodnik piše da potrebuje čevlje št. 39 je to ameriške mere 6½; št. 40 je 7, št. 41 je 8, 42 je 9, 43 je 10, 44 je 11; ženski čevlji so navadno manjši kot gornje mere. Ta ko bi na primer št. 33 bila ame-

riške mere 8, 37 bi bila 5 in 36 pa 4.

Pri ženskih oblekah pa je razlika v označbi mere vedno za 2 točk. Na primer, če vam sorodnik piše, da nosi obleko št. 40, je to ameriške mere 32, št. 42 je ameriške mere 34, 44 je 36, 46 je 38, 48 je 40, 50 je 42 in 52 je 44.

Isto je pri meri za deklice. Evropska št. 38 je ameriška 12, 40 je 14, 42 je 16, 44 je 18 in 46 je 20.

Pri moških oblekah pa začejajo mere v Evropi s št. 42, kar je enako ameriški meri 33, št. 44 je ameriške 34, 46 je 36, 48 je 38, 50 je 39, 52 je 41, 54 je 43 in 56 je 44.

Pri moških srajcah pa je razlika v označbi sledeča: št. 35 pomeni ameriško mero 13½, 36 je 14, 37 je 14½, 38 je 15, 39 je 15½, 40 je 15¾, 41 je 16, 42 je 16½, 43 je 17.

Dolžinske mere: palec ali inča = 2.54 cm, 1 milja = 1609.33 m.

Votle mere: 1 pint = 0.57 l; 2 pinta = 1 kvart; 4 kvarti = 1 galon; 1 bušel (mernik) = 36.35 l; 1 barel (sod) = 181.74 l.

Uteži: 1 funt = 453.59 g; 1 unča = 28.35 g

Toplotne mere: 9 Fahrenheitovih stopinj je enako 5 Celzijevim. 0 C = 32 F; 0 F je -17.8 C; 100 C = 212 F; 30 C je 122 F; 10 C je 60 F.

Ploskovne mere: 1 akor = 10.46 arov; 1 kv. milja = 2.60 kv. km.

Zenske dobijo delo

SND išče snažilki
Slovenski narodni dom, 6409 St. Clair Ave. išče dve snažilki za delni čas. Oglasite se osebno v tavnikovi pisarni.

Iščemo ženske
za pomoč v kuhinji samo v petek. Vprašajte pri
FRITZ'S TAVERN 531-2239

Gospodinjstva pomočnica
Iščemo pomočnico za 2 dni na teden, ob četrtnih in petkih, po \$15 na dan, pri Shaker Rapidu. Majhna, dobra družina. Prosimo kličite: 752-0620.

—(15)

MALI OGLASI

Hiše naprodaj
Pri E. 185 St. in cerkvi Marije Pomočnice, 2-družinska hiša, 5-5, zgotovljeno 3 nadstr., dvojna garaža. \$24.000.
Nove "ranč" in tri-višinske hiše v Euclidu s 3 spalnicami, vse podkletene, 1 in pol kopalnica, priključene garaže.

UPSON REALTY CO.
RE 1-1070 499 E. 260 St. (16)

Potrebujemo več hiš.
Kupci z gotovino čakajo. Kličite nas!
A.M.D. REALTY
1123½ Norwood Rd. 432-1322

Soba v najem
Oddam sobo ženski, najraje Slovenki. Si lahko tudi kuha. Na Mozina Dr., pri E. 185 St. Kličite 946-2522. (16)

V najem
4-sobno neopremljeno stanovanje zgoraj, in 2 opremljeni sobi, tudi zgoraj, se odda v najem na 1196 E. 74 St. Kličite po 6.30 zvečer EN 1-4688.
—(19,21,23 jan)

Naprodaj
Zidana hiša za 2 družini, 5-5 z dodatnim lotom (extra), blizu Holmes Ave., in cerkve Marije Vnebovzete, samo \$19,200. Vprašajte za Ann Bowers.
BOB ANDERSON REALTY
531-2345 (16)

V najem
Soba se odda ženski, ki dela, svojo kuhinjo in garažo na razpolago. Kličite KE 1-1421.

Dom in dohodek
E. 67 St., blizu St. Clair, dve hiši na enem lotu, vsaka za eno družino. Prva je kompletno prenovljena, zgled kot nova. Druga hiša v jako lepem stanju. Dohodek \$90 na mesec. Oglejte in dajte ponudbo.

Imamo kupce za vsake vrste domov, lotov in razna zemljišča.
JOHN KNIFIC REALTY
820 E. 185 St. 481-9980

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

ODPRTO V PETEK, V MESTU OD 10. DOP. DO 5.45 POP., V PODRUŽNICAH OD 9.30. MI DAJEMO IN ZAMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

MAY'S BUDGET STORES

DOWNSTAIRS

Imamo eno skrivnost...

pa jo Vam ne moremo izdati! Napisani listki priznanih izdelkov pa bodo ostali na vseh teh novih prazničnih srajcah z dolgimi rokavi.

- Dolgi komicasti ovrtniki
- Z gumbom pripeti ovrtniki
- Običajne ali dvojne manšete
- Močni barvni toni
- Progsti vzorci
- Bleščeče bele
- Klasično razprti

Če perfektno \$5 do \$8

2.99

ALI 2 ZA 5.75

Tu je skrivnost, predobra, da bi jo mogli obdržati! Skušnjava nas moti, da bi Vam izdali ime znanega izdelka, pa ga ne moremo. Toda prepoznali boste sloviti napisni listek, ki Vam bo zagotovil brezhibno izdelavo in kakovost teh srajc. Velika izbira krojev, barv in blaga. Zelo malenkostne napake ne bodo prizadele noše ali izgleda. Vaše oči se bodo izkazale za zelo dobre, če boste napako našli. Mere 14½ - 17 v skupini. May's Budget Store, oblačila za moške, v vseh 7 trgovinah.

JAN PLESTENJAK:

HERODEŽ

"Ni kaj prida, gospod. Nekaj lesa bom moral prodati, denarja potrebujem."

"Vprašati sem že hotel, pa se zmeniva."

Tonetu je kar odleglo. Trgovca je natančno poznal njegove gozdove in na lovu je nešteto krat vedril pri Konškarju.

In res sta se zmenila — za smreke v spodnji grapi. Dobil je kar na roko štiri tisoč kron. Šest tisoč kronami je romal v Osredkarjevo gostilno.

"To vam je poštenjak!" ga je pozdravil Stehne in nekaj novih obrazov je opazil Tone med gosti. Konškar je odšel denar in roka se mu je tresla. Ta denar je vendar ukraden! Ukradel ga je materi, ukradel ga je otroku. Mati bi se v grobu obrnila, krvave solze bi točila. O spominu na mater se mu je zameglilo, pobegnil bi bil rad, pa je bil kot priklenjen. Domov ni upal, dom je vendar prazen, dom je kot mrtvašnica.

"Sreča se ti morda smeje!" so silili vanj igralci in ni se mogel ustavljati.

Tone je dobival in izgubljal — stara pesem, le da je imel to pot več sreče. V enem hipu je pograbil kupček — osem sto kron.

"Ne igray več, izgini!" mu je nekaj šepnilo in zdelo se mu je, da je prav materin glas.

"Takoj pridem!" se je zlagal, zavil skozi stranska vrata in čutil se je varnega, kot da bi ga vodila mati. Vsega skupaj ni bil na zgubi več kot deset sto kron.

Stehne in tovariši so pri igri nalašč popuščali, da bi Toneta razvneli, poznali so ga in bili prepričani, da se bo ujel.

Stehne je kar rjul, ko ga ni bilo nazaj.

"Vraga, premalo ste mu točili, vino bi mu požvečili, šleve!" jih je zmerjal, smilila se mu je shujšana denarnica.

Tone jo je pa mahnil k Petetu, od tam pa v Poljane in se ves teden klatil kot izgubljeni sin. Nazadnje je izmučen in brez cilja taval proti domu. Šele tedaj se je zavedel svojega največjega greha do grunta, ko je zaslišal sekire, ki so podirale njegove smreke.

"Prav, da sva se dobila," ga je ogovoril trgovec. "Tele smreke bi še dokupil, da bo celota. Plačam takoj!"

"Pa prav!" In so zmerili, trgovec je plačal in še ostanek od prejšnjih. Z mošnjo denarja se je vračal Tone na ranjeni grunt — v samotno in v mrtvašnico.

Tri dni se ni pokazal iz hiše.

VIII.

Neža je bila že deset dni doma.

CHICAGO, ILL.

Help Wanted Male & Female

Hiring LADIES or MEN full or part time, for demonstrating Queens Way Fashions. Earn \$50 to \$75 for only 2 nights a week, plus a free wardrobe.

Call Jan 687-6475 or 468-8620 (15)

REAL ESTATE FOR SALE

BERWYN
ST. ODILO PARISH

11 years old - 8 room custom built Georgian all face brick 4 bedrooms, 22 ft. newly carpeted living room, formal dining room. 2 natural fireplaces. Porch 2 car brick garage.

Excellent location
Lower 50's
484-6936 (15)

Tonček se je privadil hiše, privadil se je stare matere. Sam se je že igral, nič ga ni bilo strah, da bi kdo prirohnal s sekiro in bi morala pred njim bežati on in njegova mati in potem spati pod kozolcem.

Noči so bile pa za Nežo mučne in dolge. Zaspali ni mogla, če je pa že zaspala, se je utrujena prebudila. Sanje so ji pile zdravje in kri ter je zjutraj vstajala bolj skrušena, nego je šla spat. Zdjaj pa zdaj se ji je v sanjah prikazal vražar in vselej se ji je zdelo, da jo sprašuje in jo zasmehuje: "Ej, zdaj pa priznaj, da nisem lagal: pikova dama — križev kralj... to pove tudi srčni fant... nesreča za petami... Tone je najljepše smreke prodal, med kvartopirce je zadel, denar iz hranilnice pobral." Nič pa ji ni hotel povedati, kaj vse se bo še zgodilo. Nesreča je za petami, to je vse.

Adamovko je skrbelo, kaj je z Nežo, pa si je razlagala, da ji je dolčas po Tonetu in da ga ima vendar rada. Tudi oče je opazil, da hči zgublja zdravje.

Nežo pa je še najbolj grizla sramota. Med ljudi ni upala, ker se je bala, da bodo s prsti kazali na njo: "Glejte jo, še tri leta ni omožena, pa se je že naveličala moža!" Kaj takega se v teh hribih še ni zgodilo, vsaj ona ne ve, da bi se. Če je že kdo šel mimo hiše, se mu je skrila in je k prvi sveti maši ob nedeljah hitela v temi in še to po stranskih stezah, v cerkvi se pa zavlekla v kot za spovednico, da bi ne dajala pohujšanja še v cerkvi: javna grešnica. Tudi Toneta se je spomnila v cerkvi in molila zanj, da bi mu Bog dal pravi um in pamet in v molitev so se ji vpletale skrivne želje, da bi mogla kdaj še k njemu in živeti z njim v miru in ljubezni.

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

MAINTENANCE

Experienced in plumbing, welding electrical. Knowledge of machine shop, equipment. Some experience necessary.

Call KEN BROWER
747-9100

2250 Western Ave.
Park Forest, Ill. 60466 (15)

GENERAL
LABORERSGRINDERS AND MACHINE
OPERATORS NEEDED

Some experience (helpful). Excellent working conditions.

JOMAC ROLLER CO.
2250 Western Avenue
Park Forest, Ill. 60466 (15)

MILWAUKEE RAILROAD
RAILROAD CAR MEN
WELDERS — CAR CLEANERS
& OILERS — NEEDED

Experience not necessary. Will train. Free sub. train transportation from Elgin & other Milwaukee Rd. pts. direct to place of employment. Apply at Car Foreman's Office, loc. 1 1/2 miles east of York Rd., on Green St., Bensenville, Ill. or phone 766-1100, ext. 331 or 330. An Equal Opportunity Employer. (16)

BUSINESS OPPORTUNITY

HARDWARE \$ MAKER

For Sale By Owner. Well Established business in good Sub loc. Illness forces sale.
877-6268 (16)

kot sta si obljubila pri peroki. Iz cerkve je šla zadnja, da se niso mogle nanjo obešati radovedne oči in da ji ni bilo treba odgovarjati na zavita vprašanja. "Le kaj te bo sram, pobijati se vendar ne boš pustila. Saj tebi nihče ne zameri, še smiliš se jim. Le nanj so hudi!" se je nekoč razkrila mati, ko se je Neža celo svoji teti skrla.

"Ne vem! Ko me pa tako čudno gledajo," se je zjokala Neža, obšla jo je rdečica in tisti trenutek je bila lepa kot še nikoli.

"Ta osel bo vse zapravil!" je rentočil oče. "Kuratorja mu bom naprtil, da bo cvilil. Ali ni škoda grunta! Pomisli, take smreke, pri cesti skoraj in jih proda pod ceno. Seveda, pijan je vsak dan in zdaj že živino prodaja, ker mu je hlapec ušel in mu noče zastoj garati. Da, sodniji ga bom dal, vsaj to bom še rešil, kar se rešiti da." Oče je bil iz sebe in kar z rokami je opletal okrog sebe. Takega ga še ni videla Neža, pa tudi mati ne.

V Neži je pa tedaj nenadoma zavrelo, da sama ni vedela zakaj.

"Oče, samo tega ne, na koleh vas prosim, samo tega ne. Dovolj je sramote, prizanesite mi s to, pa če Tone ves grunt zapravi. Tonček ima še zmerom knjižico, ki mu jo je zapustila stara Konškarica, zanj bo dovolj, sama se bom pa že pretokla. Če je že on izgrda začel, končajmo mi zlepa!" Govorila je z ognjem in ljubeznijo, da se

ji oče in mati nista mogla načuditi in je tudi razumeti nista mogla. Molčala sta in se zamislila. Zamislila se je tudi Neža. In za hip je obsodila sama sebe: "Če pomislim, kriva sem sama, zakaj nisem pazila na klobase. Ljubosumnost ga žre, ko vendar z Janezom nič nisem imela..."

"Ne vem, če je tako prav, Neža? Morda ti bo še žal. Sicer gře pa za tvoje dobro, ne za moje. Tudi na otroka moraš pomisliti. Tista knjižica še ni vse!" je moledeval oče, mati pa je nemo gledala skozi okno in niti besede črhnila.

"Ne maram, da bi se po nepotrebnem ustvarjalo sovraštvo; pa če noč in dan delam pri tujih ljudeh, otroka in sebe bom preživela. Le sovraštva ne!" je Neža nekam zapovedovalno izpovedala in oče je klonil.

"Prav imaš, Neža. Sicer pa Bog še ni izrekel zadnje besede in ta bo več zalega kot pa sodnija," je povzela mati; Neža jo je pa hvaležno pogledala.

"No, včasih imate tudi ženske pamet na pravem toporišču nasajeno!" je zagodljal oče, čeprav ga je še zmerom srbelo, da bi Konškarja potipal, ki je osramotil Adamovčev grunt.

Neži je odleglo in zdaj je ni bilo nič več sram pred ljudmi. Zavedala se je, da je most med Adamovčevim in Konškarjevim gruntom še zmerom cel, torej je pot odprta. Sodnija bi pa ta most podrla in večer prepad bi zazijal med obema.

(Dalje prihodnjič)

ONE FAIRLANE DRIVE • JOLIET, ILL. 60434

Since 1914...

... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH
AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball.
6. Social activities.
7. Participating in the Catholic Communications Foundation.

Družba sv. Družine

Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Louis R. Zefran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kochevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Joseph L. Drasler
First Trustee	Joseph Sinkovec
Second Trustee	Matthew Kochevar
Third Trustee	Anthony Tomazin
First Judicial	Mary Riola
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frances Yucevicius
Social Director	Nancy Owen
Spiritual Director	Rev. Aloysius Madic, O.F.M.
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.

The Minutes of the Meeting
of The Supreme BoardSECRETARY'S REPORT
(Continued)

One thing is certain and that is that medical costs will continue to rise. Just last Tuesday, the American Hospital Association predicted that by 1975, the average national cost for a hospital room will be \$100.00 per

day. And this figure was just for the cost of the room itself. The Society's own figures of the claims that we pay now point to an average daily cost of slightly over \$70.00 per day for each day of patient care. Right now our figures show that the average cost of a hospital room

is roughly \$35.00 per day and the cost of all other hospital services other than the room is slightly higher than \$35.00 per day. Two examples of these rising hospital costs that we have noticed particularly in the Chicago Metropolitan Area are that while three years ago the cost of a semi-private room ranged from \$25.00 to \$28.00, today that same room would cost you from anywhere from \$45.00 to \$60.00 per day. An even more startling example is that just three years ago, the daily cost for a baby's nursery expenses ranged anywhere from \$6.00 to \$10.00 per day while today the majority of hospitals will charge anywhere from \$30.00 to \$40.00 per day just for the nursery.

To summarize, in our Health and Accident Division the Society has experienced problems this year. However, with the steps I mentioned above, we feel that our losses will be eliminated in the near future by reason of both the increases in premium that were dictated but more importantly, by the new policies we have developed and that we are now offering. While any new hospital policy offering comprehensive benefits should be good for at least a three year period, once our new Custom 3-Way Policy is begun to be sold in a few weeks, we at the Home Office will already start making notes, watching cost and watching developments to prepare still another new policy when the new Custom 3-Way no longer meets the needs of both our members and the Society. We are entering a period in which we will be developing many new policies and coming out with these new policies much sooner than we have in the past.

The Society has by no means overlooked the Life Insurance Division of our business and during the past year our Life Insurance Division has broken all records in the number of members insured and amount of insurance sold. I am very happy to announce that for the month of August, 1969, the Society broke all records for Life Insurance production. In that month alone, our Chicago Life Insurance Agency produced \$675,920.00 of face amount insurance insuring some 116 lives with a total annualized premium of \$25,400.96. This monumental feat was accomplished by our agency force of 16 men who are exclusive Life Insurance representatives for the Society in our Chicago Office. I would personally like to congratulate Mr. Mike Linderman who is the Agency Director of our Life Insurance Agency in Chicago. As of October 31, 1969, all of the Society's agencies have produced in excess of four million dollars in Life Insurance. Without a doubt, 1969 will see the Holy Family Society issuing more life insurance than any other year in our history.

The introduction of new policies has not been limited to our Health and Accident Division. In our Life Department, the Society has just received approval of a new Endowment Paid Up at Age 65 Policy. This policy was designed at the request of our life representatives who have found persons who want to invest large amounts of money and we therefore developed this policy for it not only provides insurance protection for such people but also provides a savings program for their use when they retire.

The Society now has our Actuary working on a second new policy which we will call our Juvenile Estate Plan or Juvenile Estate Builder. This special policy is designed to insure children with a parent or even a grandparent applying for a pol-

icy, making a one-time premium payment of \$50.00, \$75.00 or \$100.00 which provides a paid up policy from one to two thousand dollars on the child from the time he is a youngster to the time he is an adult. When this youngster becomes an adult this new policy gives him the option of applying for additional insurance coverage with the Society. This new policy should be ready for sale shortly after the first of the year.

While we are writing a great deal of Life Insurance, it should be pointed out that this, too, is initially expensive for the Society. As an example, if a person applies for the Society's President Plan, and agrees to save say \$10.00 per month, the Society will incur these expenses to issue that policy.

The agent's commission on that \$10.00 would be 96% or \$9.60. This is the standard commission rate provided by most companies on policies such as these. Also, if the Home Office does not have a medical history on the applicant in our Health and Accident files, we may require a medical examination which costs \$12.50. We would also require an inspection report to check the applicant's character and behavior which costs \$7.50 and finally we should add \$1.00 in figuring the cost of actually typing and sending out the policy itself. So, the costs of issuing that policy during the first month would amount to \$30.60 with a premium of only \$10.00 being collected. While all of these costs are one time costs with the exception of the commission paid to the representative, you can see why it takes anywhere from two to three years before the Society recoups its original expenses in issuing a policy. Another point to consider is that if a policy lapses shortly after it is issued, the Society never recovers the expenses incurred to issue the policy.

These expenses come out of our surplus funds and it is therefore very expensive to the Society initially to issue the number of policies that we have written. The bright side of the picture is that after the first or second year, when the initial costs are recovered and the renewal commissions are greatly reduced, these life policies become very profitable to the Society.

Going on to the new programs that our Society has developed, the one outstanding program is the completion of planning for our Direct Sales Program. Direct Sales means sales that are made without the service of a salesman. This program takes on two directions. Policies that can be offered through direct mail solicitation of Catholics in states where we are licensed and soliciting of members thru newspaper advertisements. We at the Home Office have for the past two years been working on the Direct Sales Program and particularly during the last six months. I am pleased to announce that we have received approval of our Direct Sales Program and on Sunday, Nov. 9, 1969, the Society will have its first full page advertisement in the New Orleans, Louisiana, Times Picayune which is the paper having the largest circu-

lation of any paper in the entire State of Louisiana.

I would like to show you a mock up of the ad that will appear with the ad featuring the Society's new Daily Home Recuperative Indemnity Plan which as I explained earlier provides daily benefits of up to \$100.00 per day. As you can see, the ad makes provision for an inquiry by the reader and after we received a signed application, the Society will issue the policy. All of this is handled through the mail without having any salesman call.

Along with the introduction of this new Direct Sales Program, the Society is also initiating some extra tangible benefits to induce persons to become members of the Society. We have made arrangements with various companies who will be able to offer to our members special publications on retirement and housing, discounts on travel tours, film processing, vitamins and other merchandise items. This is a brand new direction that the Society is taking and before offering these extra benefits to all of our members, we will test this new program in Louisiana only. This way, we can determine what the response will be and whether a program such as this should be offered in other areas or expanded to provide other services.

One other point I would like to mention regarding the Direct Sales Program is that other than the cost of developing the policy, the cost of running the ad and the cost of other services is assumed by the agency handling the program. Also, the Society is not going into the vitamin or drug business but rather we would refer a direct sales member to a firm that does provide special discounts for drugs and any transaction is handled directly between the member and the participating company. The entire Direct Sales Program will be thoroughly tested and if it meets with the success that we expect it will gradually be introduced in other areas.

The third area in which I would like to bring you up to date is the new personnel that have become a part of the growing Holy Family Society. At our last Board Meeting, I had mentioned that the Society would have two resident agency directors in the State of Louisiana and I am now able to announce that these positions have been filled. Mr. James Abraham and Mr. John Ludwig were appointed Agency Directors for the State of Louisiana on June 1, 1969 and these men have taken up permanent residence in New Orleans and have opened an agency office. Both of these men are highly qualified to represent the Society with both having from 13 to 15 years of experience working in the insurance field with Mr. Abraham having the added experience of working for another Fraternal for 13 years prior to coming with the Society. The Society is indeed fortunate in having such highly qualified men representing us in Louisiana and I know that they will develop that State into another stronghold of the Society.

(To Be Continued.)

EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno očistene piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnine. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

549 EAST 185 STREET, EUCLID

KE 1-3157

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: ENdcott 1-0583

COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET

Tel.: IVanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpelo

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo